

# GAZETA TRANSILVÂNIEI

Redacţia şi Administraţia  
PLAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —  
TELEFON 226.  
Abonament anual 360 lei.  
Pretu străinătate 800 lei.  
Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru  
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

## In faţa alegerii noului primar

Au trecut peste 2½ ani de când actualul consiliu al Municipiului Braşov, ales în mod legal, a procedat la prima sa constituire propunând ministerului de interne pe cei trei candidaţi de primari în persoanele d-lor: dr. Voicu Nişescu, care întrunise 11 voturi, dr. Karl Schnell şi dr. Szelle Béla, cari întruniseră câte 9 voturi.

Această primă constituire s'a făcut sub guvernarea liberală (12 Martie 1926) şi a decurs în cea mai perfectă ordine cu observarea strictă a dispoziţiilor legii. Cu toate aceste ministerul de interne liberal n'a confirmat pe nici unul dintre candidaţii propuşi.

Venind la putere averescanii a urmat la 26 Sept. 1926 anularea acestei constituirii de către ministerul de interne pe nişte motive trase de păr, cari n'aveau nici o bază legală. În consecinţă consilierii aleşi şi aparţinători P. N. T. au şi atacat sentinţa de anulare în contencios la Curtea de apel.

Cu toate că sentinţa de anulare era atacată, Consiliul comunal cu majoritate de voturi a procedat la 20 Noembrie la o nouă constituire în absenţa consilierilor P. N. T., cari au părăsit sala după ce şi-au precizat punctul de vedere arătând că ordinul de anulare e ilegal fiind atacat şi în contencios — proclamând candidat la postul de primar pe agreeatul guvernului transfulg politic dr. C. Moga, care a şi fost confirmat ca primar la câteva zile.

Ce-a urmat de atunci ni este încă în proaspătă memorie. Braşovul a avut timp de aproape 1½ an (dela 29 Nov. 1926 când a apărut numirea primarului dr. Moga în „Monitorul Oficial” până la 2 Martie 1928 ziua când s'a adus sentinţa Curţii de casaţie) un primar propus şi confirmat în mod ilegal, căci Curtea de Casaţie prin sentinţa adusă a tras cu buretele peste toate ilegalităţile, săvârşite, casând

holărarea Curţii de Apel, anulând deciziunea Ministerului de interne menţinând în vigoare constituirea primă a Consiliului Municipiului efectuată la 12 Martie 1926.

Ce s'a întâmplat dela 2 Martie a. c. până azi ne este de asemenea în proaspătă memorie: Ministrul de interne n'a executat timp de 6 luni sentinţa Curţii de casaţie. În fine la sfârşitul lunii August a. c. a binevoit s'o execute rumind primar pe dr. Carl Schnell, care a doua zi a dimisionat, în urma căruia ministru de interne a ordonat Consiliului Municipal să procedeze la candidarea unui nou primar, în care scop a fost convocată şedinţa de azi.

Faţă de acest procedeu organizaţia Partidului Naţional-Tărănesc din Braşov şi a fixat punctul său de vedere, care va fi adus azi la cunoştinţa Consiliului comunal printr'o declaraţie celată, protestând împotriva procedurilor revoluţionare ale guvernelor oligarhe, neînţelegând să-şi dea asentimentul la inscenări şi glume sinistre dictate de interese de partid în detrimentul intereselor obşteşti şi demnităţii naţionale.

**Delegaţia permanentă a P. N. T.** organizaţia Braşov, a ţinut alături o şedinţă, în care s'a discutat ordinul ministerial, prin care Consiliul Municipiului Braşov a fost convocat în şedinţă, ca să procedeze la alegerea candidaţilor pentru postul de primar. S'a hotărât ca Consilierii aparţinători P. N. T. să nu participe la această alegere. În schimb se va da celuire unei declaraţii, în care se fixează punctul de vedere al P. N. T. faţă de acest ordin.

S'au mai nominat delegaţii organizaţiei judeţene, cari vor participa la conferinţa regională convocată pe Duminică 7 Oct. la Cluj.

Ţara şi să se desfăşoare ca unealtă a unui partid care ducă Ţara de răpă şi se dovedeşte putred de păcate până în măduva oaselor?

Cine le cere atunci? Căci viaţa de Stat monarhic constituţional nu cunoaşte decât două forte care schimb guvernele: **Voinţa Ţării şi voinţa Regentei (Regenţa) şi încă: a Regelui subordonat voinţei Ţării.**

Adevărul este: că mai presus de voinţa Regentei, lucrează şi azi — cercând să le înrângă pe amândouă, — voinţa liberalilor. Ei au interes — vorbim de interesul cel îngust: de partid — ca Ţara să fie sau pe mâna lor, sau pe mâna slugilor lor; în tot cazul pe mâna unor oameni care să nu fie în stare a libera Ţara de sistemul liberal, — pe mâna unor oameni pe care liberalii să-i alunge „c'o cărămidă” (ca la 4 Iunie 1927) când ar vrea.

Este un lucru simplu pe care liberalii îl practică de zece ani, îmbrobodindu-l în fel de fel de cărpe, ca să-l ascundă de vederea lumii. Au început dela 1919, când cu guvernul militar, General Văitoianu, — crezând că sub masca acestuia, vor veni aduşi de voinţa Ţării, către care se prefăcuse, la început, a avea respect. Respect de Voinţa Ţării la liberali? Se văzu după 3 luni. Când voinţa Ţării aduse guvernul Vaida, furia liberală nu cunoşcu margini. Prinseră în mreje pe d-l general Averescu, şi răsturnară guvernul Vaida în momentul când obţinea recunoaşterea Unirii Basarabiei, la Londra, şi când în Ţară aducea Legea Pământului.

Cum înfăţişară Ţării acest lucru şi cum căpătară iscălitura Regelui Ferdinand?

Foarte simplu: D-rul Lupu e bolşevic înţeles cu Moscova şi pregăteşte revoluţia şi detronarea Regelui; iar Ţara are nevoie de guvern unitar (nu de colaborare cum era cel al lui Vaida); şi în fine: adevărata voinţă a Ţării e Averescu, nu jărăniştii şi naţionalii.

Respect de Voinţa Ţării la liberali? Il dovediră peste un an când răsturnară guvernul Averescu (1922) în clipa când îl slăbiră în deajuns jărăniştii şi naţionalii.

Guvern unitar? Dar cine alţii de cât liberalii n'au susţinut la 1926 venirea generalului Averescu tocmai sub motiv că colaborază cu „naţionalii”: d-nii Goldiş, Lupaş şi Lapedatu?

Şi cine altul decât Ion Brătianu îşi făcea la 1927 gloria „colaborării” cu „independenţii” domni: Argetoianu, dr. Lupu şi Stelian Popescu?

Şi fu sinceră spaima de bolşevism d-rului Lupu? Cine astăzi ni-l dă nouă drept pildă de patriotism?

Toate au fost minciună şi mascaradă. Adevărul a fost că liberalii au voit să-şi asigure monopolul conducerii politice împotriva voinţei Ţării şi în diferite momente au recurs la diferite maşinării — pentru unul şi acelaş scop: monopolul pu-

terilor. Aşa au făcut şi la 1922 şi la 1926 şi la 1927.

Dar acum, când putem face bilanţul unui deceniu de astfel de experienţe, — două întrebări se înfăţişază ameninţător pe cerul politicii noastre de viitor:

Intăia întrebare: Care e rezultatul acestei experienţe? Răspunsul e dureros de simplu: faliment economic, faliment moral.

Şi a doua întrebare: Mai poate repeta acest joc sinistru şi d-l Vintilă Brătianu acoperit de Regenţa — aşa cum îl executase Ion Brătianu acoperit de Regele Ferdinand?

Şi încă astăzi? când cu totul altele sunt condiţiile: rezultatele dezastroase ale experienţelor (în locul creditului şi autorităţii Regelui Ferdinand şi Ion Brătianu); unelte uzate (în locul popularului general Averescu de odinioară); iar în cafă, o uriaşă armată hotărâtă la biruinţă — şi care se confundă cu însăşi Ţara — aşa cum e

Partidul Naţional-Tărănesc de azi? (în locul celor 2 partide nefuzionate de ieri unde intrigile liberale îşi puteau găsi loc de manevră?).

Cine ar avea interesul să măi încerce şi în condiţiile de azi fristul joc al păpuşeriei politice de ieri, ca leac de mântuire a Ţării?

Cine ar cuteza să măi asvârle Ţara şi azi în alegeri de sabie şi hojle ca cele din 1922, 1926 şi 1927?

Nimeni, nimeni, în Ţara asta. Afară de orbirea conducerii liberale — pentru care însă, vom găsi leacul. Iată de ce afirmăm cu tărie că „s'a isprăvit cu guvernele de păpuşi ale liberalilor”.

Vor sta liberalii până vor fi răpuşi — căci nu e de crezut în cuminţenia retragerii lor când toată lumea le strigă: a-junge.

Şi va veni curând rândul Ţării să-şi spună şi ea cuvântul.

## IN TREACAT.

### O temere nebazată

Liberalii au un nou motiv de a se teme de o viitoare guvernare a Partidului Naţional-Tărănesc. O mărturisese chiar oficialul guvernului în ultimul număr: „partidul naţional ajuns la guvern va dărâma puşcăriile!”

Groază zadarnică!

Li putem asigura pe cei ce se tem de acest lucru, că n'au motiv de nelinişte.

Doamne fereşte! Partidul Naţional-Tărănesc nu numai că nu va dărâma puşcăriile, ci — probabil — că va spori numărul acestora, devenit insuficient în urma creşterii fantastice a armatei de candidaţi pentru ele.

Căci mari sunt şi prea multe jafurile şi risipa pe cari favoriştii actuali cărămuiri le-au întreprins în averea, fără stăpân, a Ţării!

Li rugăm deci să fie liniştiţi, pe cei ce se tem că Partidul Naţional-Tărănesc va dărâma puşcăriile.

Nu e doar chiar atât de rău-tăcios acest partid, încât să lase pe drumuri pe cei ce, prin faptele lor, s'au făcut vrednici de a avea locuinţă gratuită din partea statului.

Vor rămâne puşcăriile, căci a crescut uriaş numărul muşterilor lor!!

### Echivocul

„Viitorul”, crezând că poate teroriza, ameninţă: „vom reveni silind partidul Naţional-Tărănesc să lămurească raporturile cu Rohermerie, pentru a se şti dacă este cu uneltele maghiari lor, sau cu Ţara”.

Pătimaşului pornit, care pe deasupra mai este şi surd şi orb, în zadar îi vorbeşti.

Ne este deci tot atât de indiferentă ameninţarea „Viitorului”, ca şi răspunsul ce i se cuvine.

Fiindcă insistă însă cu atâta predilecţie pentru a face din partidul Naţional-Tărănesc o unealtă a maghiarilor, îi facem voia.

Cu toate că la Alba-Iulia; partidul Naţional-Tărănesc şi-a spus tare şi pe faţă energicul său protest contra planurilor Rohermeriste — aşa cum liberalii n'au făcut-o încă! — este şi azi — după „Viitorul”, în echivoc!

Să minţim deci de dragul şi pentru plăcerea „Viitorului” şi să admitem că partidul Naţional-Tărănesc ar fi o „unealtă Rohermeristă”.

Dar nu putem uita în acelaş timp că în cadrele acestui partid e cuprinsă aproape întreaga suflare românească din Ţară.

Cine este deci — după concepţia liberală — uneltea unguirilor?

„Viitorul” are cuvântul. Să deslege deci echivocul!

## Congresul arteor populare în Praga

Participarea unei delegaţiuni române.

În zilele de 7-13 Oct. a. c. se întrunesc în capitala republicii cehoslovace reprezentanţii a 25 naţiuni pentru a participa la „Congresul artelor populare”. Este un congres de mare importanţă nu numai din punctul de vedere al cunoaşterii produselor sufletului şi geniului creator al popoarelor celor 25 naţiuni dar şi în prilej de apropiere între popoare întâlnindu-se ele pe un teren ideal şi în acelaş timp pacinic pentru a putea reciproc admira comorile popoarelor pe cari le reprezintă.

La acest congres participă şi România printr'o delegaţie a ministerului artelor compusă din domnii: Ion Bianu, Ţigara Samurcaş, Artur Goronciu, dr. Tiberiu Brediceanu şi Romulus Vuia.

La congres va face o comunicare şi d-l dr. Tiberiu Brediceanu despre muzica populară şi culegerea ei.

## S'a isprăvit şi cu guvernele de storărie liberale

de I. Mihalache.

Se şopteşte iarăşi că — în pragul căderii liberalilor — s'ar fi punând la cale un guvern „de tranziţie”, „de concentrare”, „de colaborare”, „de alegeri”...

Adică: se duc liberali — dar nu vin Naţional-Tărăniştii!

Ci vine un guvern care să nu supere pe liberali; care să ducă mai departe ce-au croit liberalii, care să împace lucrurile între partide cum e mai bine; care, la urma urmei, să încurce lucrurile aşa ca să nu vină Naţional-Tărăniştii — ci alţii, ori-care, alţii, cari să monească afacerile Ţării câteva luni până când se refac liberalii,

ca apoi să vină iarăşi ei. Mă rog: ca dela 1919 până azi!

Şi de ce asta?

Le cere Ţara? Dar care nu ştie că Ţara cere cu totul altceva? Ţara cere să înceteze odată păpuşeriile acestea. Şi pentru-ca să nu se audă glasul ei, lucrează zi şi noapte 40.000 de jandarmi (cea mai numeroasă jandarmerie ce are vr'o ţară pe lume, faţă de populaţia ei); şi lucrează: cenzura, stărea de asediu, consiliile de războiu, aresturile şi închisorile, etc., etc.

Le cere Regenţa? Ce interes are Regenţa să se declare dela începutul ei în războiu cu

# Scotus Viator despre Victor Aradi.

O scrisoare adresată primarului Clujului.

Se știe că la Cluj este în curs un proces monstru intențat în contra numeroși muncitori și intelectuali pentru diferite delict: greve, comunism, iredentism etc. Intre cei acuzați se găsește și cunoscutul sociolog maghiar Victor Aradi.

Din prilejul arestării lui Victor Aradi marele savant și prieten al Românilor R. W. Seton-Watson (Scotus Viator) a adresat din străinătate primarului orașului Cluj următoarea scrisoare cu data de 23 Sept.:

Domnule Primar,

Orașul dv. mi-a făcut, acum câțiva ani, marea cinste de-a mă numi cetățean de onoare, de aceea îndrăznesc a Vă adresa aceste rânduri într-o chestiune care are un interes mai mult decât local.

Am aflat cu mare surprindere că d-l Victor Aradi a fost arestat la Cluj, și că trebuie să răspundă la 28 Sept. la acuzațiunea de a fi în același timp comunist și iredentist. L'am cunoscut pe d-l Aradi deja înainte de război, când aparținea acelei mici grupe curajoase care cuteza să apere contra șovinismului compatrioților săi pe nemaghiarii oprimați, și din timpul războiului când a urmărit, în ciuda renunțării aceluiași compatriot, o reconciliere între diferitele naționalități ale țării dv.

Asfel totul mă face să cred că este la mijloc o neînțelegere, care ar putea avea urmări tragice: și neputându-mă pronunța cu privire la acuzarea adusă fără să fi cercetat toate detaliile la fața locului, vin să Vă rog cu insistență ca să Vă ocupați de cazul d-lui Aradi, care a bine meritat sprijinul Românilor, și de-a Vă convinge ca să i se facă dreptate.

Vă rog să primiți această scrisoare ca expresiunea îngrijorării a unui prieten devotat al României, și acceptați expresiunea sentimentelor mele cele mai distinse.

R. W. Seton-Watson.

In scrisoarea explicativă adresată către un prieten, marele filoromân face următoarele reflexiuni:

— „La distanța aceasta nu pot să exprim vre-o părere concretă, pentru că nu am văzut dosarul. Dar:

- 1) întregul său trecut face acuzațele neprobabile;
- 2) acuzarea de comunism și

iredentism sunt în cazul lui, cu totul contradictorii;

3) o rea tratare, sau condamnare a lui ar face jocul regimului Bethlen și ar fi foarte miopă.”

„Vorbind sincer, nu ezit a-ți spune părerea mea, că prezenta guvernare proastă a României este o pepinieră naturală atât pentru comunism cât și pentru iredentism; dar greu ar ajuta dacă aș exprima aceste păreri celor dela putere.”

„Dacă Aradi ar fi condamnat fără cele mai covârșitoare dovezi, voi face ce voi putea ca să se exploateze acest incident în presa publică, și nu cred că regimul prezent se bucură de așa o nemărginită încredere în străinătate ca să poată risca o mare publicitate în afaceri de această natură.”

## Dela Conservatorul de muzică „Astra”.

Precizări și lămuriri.

Inscrierile au început la 1 Octombrie și continuă până la 10 cor Referitor la primirea elevilor în Conservator se face cunoscut că pregătirea ce se cere unui elev spre a intra la cursurile de pian și violină, este cunoașterea noțiunilor elementare și anume: citirea notelor, cunoașterea valorilor de note, cheilor etc., adică o pregătire anterioară de cel puțin 6 luni până la un an.

La celelalte secții: violoncel, canto, teorie compoziție se primesc absolut începători. Examinarea elevilor care începe la 15 cor., nu are alt scop decât a repartiza elevii după gradul lor de cunoștință, și a împărți la profesorii respectivi. Elevii vor prepara una sau două bucați alese de ei înșiși. Este o eroare a crede că numai elevii înaintați pot frecventa cursurile Conservatorului. Pentru acest scop Direcțiunea a creat secțiile pregătitoare și inferioare ca elevii cu cunoștințe reduse să aibă acces.

Cu surile pentru fiecare instrument au loc de două ori pe săptămână totdeauna după amiază între 3—8 rămânând ca elevul să și aleagă orele potrivite.

Prospecte se pot căpăta începând de azi la librăria Cartea Românească, Cultura Românească, Zeidner, Hiemesch și la secretariat.

## Vizita mareșalului Pilsudski în România.

Agenția „Rador” a trimis, Marți seara în străinătate următoarea telegramă.

„Mareșalul Pilsudski a părăsit, azi, România, după o ședere de mai mult de șase săptămâni. Mareșalul venise în România spre a căuta o odihnă necesară, dată fiind marea activitate pe care a desfășurat-o în ultimele luni.

„Șederea sa în România a fost un concediu petrecut la țară, departe de orice preocupare.

„Înainte de a părăsi țara, mareșalul Pilsudski a dorit să facă o vizită oficială de două zile, la București, vizită care n'a avut decât un caracter de curtoazie. Date fiind alianța polono-română și intimitatea de raporturi ce există între cele două țări, această vizită era cu totul firească. Credem a ști că în întrevederile cari au fost între mareșalul Pilsudski și membrii guvernului român, n'a fost vorba nici de vre-o modificare a tratatului de alianță, nici de noi aranjamente politice.

„Alianța dintre România și Polonia rămâne ceea ce a fost: o alianță pur defensivă și scopul ei se menține același, adică esențial pacific. Nici o modificare n'a fost luată în considerație în privința orientării politice a celor două state.

„Mareșalul Pilsudski s'a declarat foarte satisfăcut de timpul petrecut în România, care i-a făcut cât se poate de bine.”

## Intrunirea preoților ortodocși.

Eri s'au întrunit în sala Transilvania din București delegații preoților ortodocși din întreaga țară. Aceasta este a 3-a întrunire la fel. Din moțiunea votată cu acest prilej reținem următoarele:

„Declarăm că de azi înainte, în calitate de cetățeni frunțași ai țării și slujitori ai bisericii ortodoxe vom lua parte la întreaga viață politică a țării noastre în cadrele legiilor. Pentru binele neamului și statului nostru, biserica dominantă trebuie să fie înălțată și pusă în stare de a se opune acțiunilor sociale de destrămare a țării.”

Moțiunea cere ca o delegație a acestei societăți să facă parte din comisia numită de Sf. Sinod pentru alcătuirea anteproiectului de salarizare.

Deasemenea moțiunea mai cere dreptul de recăsătorire pentru preoții văduvi, cari astăzi sunt în număr de 2000 în toată țara.

# Austria în ajunul unui război civil?

Atenția întregii opinii publice austriace se concentrează tot mai mult în jurul demonstrațiilor ambelor armate ilegale austriace pregătite pentru ziua de 7 Octombrie în Neustadt din Viena. Guvernul n'a luat hotărârea să împiedice demonstrațiile și din diferitele sale declarații reese, că e încredințat că manifestațiile vor decurge în liniște. Prefectul Austriei inferioare continuă să trateze cu ambele, în direcția ca manifestațiile să nu aibă loc în același despartământ al orașului, ci în puncte opuse.

Ambele părți sunt însă intransigente în ambiția lor ca cortejiile să treacă prin străzile principale ale orașului. Prefectul a luat întinse măsuri în Neustadt ul din Viena și a cerut ca armata Bund-ului din Austria inferioară să stea pregătită.

Deși cercurile oficiale consideră situația cu optimism, totuși nu se poate trece cu vederea că încordarea din rândurile populației austriace a ajuns considerabilă. Ca exemplu ajunge a se menționa neliniștea care s'a produs zilele acestea într-o fabrică din Viena, unde muncitorii au încetat lucrul imediat ce au aflat că un șofer al fabricii, care este și un bun pilot, va conduce un aeroplan al Heimwehr-ului. O mult mai mare neliniște s'a produs în Burgenland, unde agenți maghiari răspândesc știri alarmante despre un apropiat război civil în Austria și ocuparea Burgenland-ului de armata ungară.

Presa „Heimwehr”-ului este în prezent într-o polemică violentă cu presa socialistă. Intre altele ambele părți se întrec în a-și enumera tunurile, mitralierele, aeroplanele de cari dispun. Această polemică confirmă din nou cât de insuficient a fost Austria desarmată și ce cantități de material de război au reușit partidele austriace să ascundă dinaintea ochilor comisiunii interaliatice de control. Nu poate deci mira, că Austria, care accentuează mereu pacifismul ei, este țara, unde partidele politice încurajează mult febra militaristă. După experiențele din ultimele zile se poate spune, că populația austriacă este direct cuprinsă de psihoza militaristă.

În cercurile politice austriace se mai afirmă cu precizie că guvernul Seipel va demisiona în a doua jumătate a lunii Octombrie. Adversarii lui Seipel constată în declarațiile lor, că Seipel n'a cules nici un fel de

succese atât în politica internă, cât și în afară și că linia sa rășboinică a format mereu o piedică înțelegerii dintre partidul social-creștin și opoziția, care înțelegere este în special acum indispensabilă pentru consolidarea statului. În politica internă se reproșează în special lui Seipel, că prin politica sa „antimarxistă” a căzut complet sub puterea Heimwehr-ului și a acelor persoane, cari urmăresc o lovitură de stat și întronarea unui regim asemănător perioadei de stăpânire a lui Bethlen în Ungaria.

Se crede, că după Seipel guvernul va fi format de un social-creștin moderat, care se bucură și de încrederea opoziției. Cel mai nimerit candidat este considerat prefectul Austriei inferioare dr. Buresch, a cărui candidatură ar sprijini-o și împrejurarea, că în dieta regională din Austria inferioară coaliția dintre social-creștini și social-democrați durează mai bine de doi ani.

## Pentru realizarea înțelegerii balcanice

Dela „Uniunea pentru Liga Națiunilor”.

Marți a început la Praga sesiunea „Uniunii pentru Liga Națiunilor”, fiind ședințe Comisiunea Minorităților și Comisiunea Propagandei.

Comitetul constituit pentru realizarea înțelegerii balcanice a ținut o consfătuire prezidată de Sir Wiloughby Dickinson. Delegații jugoslavi, români, greci și bulgari au discutat problemele pendinte, într-o atmosferă din cele mai conciliante.

Delegații români, profesorul Pangrafi și deputatul Pilat au dat explicațiuni ample și documentate, expunând punctul de vedere român față de reclamațiunile bulgare. Impresia generală a fost că cererile bulgare sunt foarte exagerate și că între cele două țări, cari doresc să întrețină relațiuni de bună vecinătate, o înțelegere este cu putință.

Ordinea de zi a sesiunii fiind foarte încărcată, e probabil că această chestiune nu va mai veni în discuție în zilele următoare.

Reducere de călătorie și viză de pașaport. Legitimajii pentru târguri. Aronsohn, Biroul de voiaje.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

## De-acum zece ani

# Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot.

— Urmare. —

30 Martie, Vineri. Dimineața suntem tot în gara Bender. Mergem pe peronul gării să luăm apă caldă pentru ceai, dar nu găsim numai în dosul gării, lângă linia ferată Reni—Bender. Rusul, care face foc la cazan ne spune, că nu e apă caldă, fiindcă vedea, că suntem Români. Am luat apă caldă din cazan și înfruntându-l în limba lui, am plecat la vagoane. El făcuse foc numai la cazanul din dosul gării, fiindcă știe, că pe acolo trec mai mulți Ruși și prietenii lor austrieci și nemți.

La ora 10 fără 20 minute a. m. plecăm din gara Bender spre Chișinău. La trenul nostru e atășat și un vagon sanitar. Doctorul ne spune încă fiind în

gara Bender, că merge la Chișinău să ducă la Kiev pe toți alienații (nebunii) din ospiciul din Chișinău. Bine ar face — ne gândeam noi — dacă ar duce cu ei pe toți cei cari au idei anarhiste, idei nebune... să rămâie în Basarabia numai oamenii, cari știu respecta ordinea și disciplina.

Cum eșcim din gara Bender, trenul înaintează puțin spre Nistru, apoi cotește la stânga. Pe marginea liniei ferate vedem un câmp întreg presărat cu schije de obuze, iar mai încolo o grămadă de cutii goale de conserve. E locul unde au ospătat soldații Ruși. Pe un câmp, tot în dreapta liniei ferate sunt vre-o 300 de chesoane rămase dela Ruși, ca pradă de război. Prin

gări vedem multe locomotive, deteriorate de bolșevici. La 1 d. a. ajungem în Chișinău.

Pe casele românești flutură drapelul românesc, ca o manifestare a bucuriei zilei de 27 Martie sf. v., când s'a decretat unirea Basarabiei cu Patriamă, iar pe casele Rușilor flutură drapelul ucrainian, ca un semn de aderare la acul unirii Basarabiei cu România. Aici cumpărăm nrul de azi al ziarului „România Nouă”. În el cetim un anunț interesant. Se dă un premiu de 10.000 lei aceluia, care va spune unde se află cele 35 tablouri ale pictorului Grigorescu, furate de cineva din trenul, care venea din Kiev cu voluntarii ardeleni, care tren a fost atăcat în gara Chișinău de bolșevici în ziua de 6 Ianuarie a. c. Ce pagubă enormă este aceasta, când te gândești la valoarea enormă a acestor tablouri, opera celui mai mare pictor, ce l'am avut noi Români! Cine știe dacă se va mai putea da de urma acestor tablouri, cari au avut soarta „Giocondi” din muzeul „Louvre” din Paris. Gioconda s'a găsit și a

revenit la locul ei, dar aceste picturi cine știe, dacă vor mai putea să fie vedea fala muzeului din București?!

Pe peronul gării din Chișinău am văzut o scenă, care ne-a indignat mult. Un sergent de stradă din Chișinău, moldovean de origine, îi spunea unui ofițer de serviciu din gară, despre un lucrător de lângă gară, care tot află pe muncitori contra Românilor. Ofițerul român se plimba pe dinaintea sergentului fluerând și cu țigara între degete, fără de-a asculta baremi spusele sergentului. Într-aceea vine la ofițer un soldat basarabean și îi arată biletul lui de călătorie, care are viza comandantului pieșii. Soldatul voia să-i ceară lămuriri, dacă mai trebuie vizat undeva, ca să poată călători mai departe. Ofițerul, care o făcea pe grozavu, se plimbă mai departe și doar atâta i-a zis soldatului moldovean: „Ce, mă?!”. Observ, că soldatul stă cu capela în mână înaintea ofițerului. Ei bine, ne ziceam noi, cu astfel de gesturi vom apropia de noi sufletește pe frații noștri basarabeni?! Așa trebuie

oare să tratezi cu supușii unei țări, alipiță abia de câteva zile la România?! Ar trebui mai multă seriozitate și să fie condus de mai multă demnitate, cu care să-și împlinească oficial încredințat, fiecărui slujbaş român, care vine în această țară alipiță de bună voie lângă România veche. Prin astfel de gesturi nu ne vom câștiga prietenii, ci dușmani înverșunați, fiindcă ei văd în aceasta o slidare și o batjocură la adresa lor.

— Va urma. —

Un avion distrus. Un hidroavion al marinei italiene întorcându-se din Spitzberg și voine să evite o furtună lângă Valence, a făcut un ocol și a izbit cablurile electrice. Aparatul u căzut în fluviu Ron. Trei ofițeri cari se aflau în partea dinainte a avionului, printre cari maiorul Pingo, au fost aruncați în fluviu și probabil electrocuțați. Doi mecanici cari se aflau în compartimentul dinapoi, au fost salvați ușor, răniți. Se fac cercetări pentru găsirea cadavrelor.

## Din Monitorul județului Brașov

**Numirea Prefectului.** Conform Decretului Regal No. 2279 din 15 Septembrie 1928, publicat în „Monitorul Oficial” No. 209 din 21 Septembrie 1928, d-l Ioan Strat, avocat, a fost numit în funcțiunea de prefect al județului Brașov, în locul vacant.

**Pro ogările sesiunii ordinare a consiliului județean.** Conform telegramii Ministerului de Interne No. 8592—1928, acest Minister a încuviințat prorogarea sesiunii consiliului până la 1 Noembrie a. c.

**Numiri.** D-l Prefect al județului cu decizia adusă la 19 Sept. a. c. sub No. 9791—1928 a numit în postul vacant de ordonanță pe Nicolae Arnaut la prețura plasei Buzăul-Ardelean.

D-l Prefect al județului cu decizia adusă sub No. 8326—1928 din 13 August a. c. a numit în postul de șofeur devenit vacant la Serviciul Sanitar județean pe d-l Ioan Furnică.

**Vice Consul al Americii.** Conform ordinului Ministerului de Interne, Dir. Adm. Gen., No. 12704 din 4 August a. c., Ministerul Afacerilor Străine comunică prin adresa No. 50746—1928 că d-l Rudolf Peltzer funcționar pe lângă Consulatul Statelor-Unite ale Americii de Nord la București a fost numit Vice-Consul pe lângă același Consulat.

## Un „dar”

al autorităților din Brașov pentru muncitorimea din Blumena.

Din partea secretariatului Sindicatelor muncitorești unitare primim următoarea plângere:

Autoritățile din localitate au dispus închiderea localurilor prostituatelor de lângă Spitalul Militar. Nu cunoaștem motivele mai de aproape, dar noi muncitorii nu putem decât aplauda dispoziția aceasta a autorităților.

Ceea-ce ne interesează însă și ne doare și considerând-o ca o insultă la adresa muncitorilor, este că autoritățile au admis ca să fie deschisă casa prostituatelor în str. Dorobanșilor No. 10.

Știut este că partea aceasta a orașului e în plină dezvoltare. Cartierul Blumena e un cartier muncitoresc plin cu fabrici. În strada Roșiorilor, colț cu cea a Dorobanșilor e situat Căminul muncitoresc. Lângă Cămin în stânga e fabrica Schiel cu cca. 500 lucrători, iar în dreapta e fabrica Scherg cu vre o 800 lucrătoare. Lucrătorii și lucrătoarele în mare parte trec zilnic prin str. Dorobanșilor la lucru.

Pentru motivele acestea noi din partea Sindicatelor Unitare, a muncitorilor organizați și în numele locuitorilor din acest cartier, protestăm cu toată puterea contra mutării stabilimentelor în str. Dorobanșilor.

Am înțelege dacă muncitorimea și locuitorii din acest cartier, în vederea impozitelor pe cari le plătesc, să capete o grădină de joc pentru copiii lor, o școală, sau ca străzile noastre să fie pavate, luminate și canalizate, dar nici decum nu ne-am așteptat la o casă de prostituate ca răsplăt.

Cerem ca autoritățile în drept să asculte plângerile noastre și în consecință să ia măsuri în direcția aceasta.

Aceasta o cerem cu atât mai mult, fiindcă muncitorimea și locuitorii nu vor dezarma până când nu li se va face dreptate.

Dealțul conducerea Sindicatelor unitare muncitorești a convocat pe toți muncitorii și locuitorii din cartierul amintit la o întrunire de protestare pe ziua de Sâmbătă ora 1 d. a. la Căminul muncitoresc.

## Pentru apărarea drepturilor autorului

Zilele acestea s'a deschis la Belgrad congresul internațional pentru apărarea drepturilor autorului. Societatea pentru apărarea drepturilor autorilor, a căror delegați participă la congres, este succesoarea cunoscutei Asociații istorico-literare, care a fost înființată la Paris în 1878 de către Victor Hugo și care a avut de scop apărarea drepturilor autorului atât pentru producțiile literare cât și plastice.

Chestiunea apărării drepturilor autorilor a fost o problemă atât de serioasă, încât asociația a convocat câteva congrese internaționale în 1879, 1880 și 1881, cari au avut loc la Londra, Lisabona și Viena. La congresul din Roma, care a avut loc la anul, 1882 Asociația a luat inițiativa alcătuirii proiectului pentru apărarea drepturilor autorilor în viața internațională. Congresele următoare au avut loc la Geneva, Madrid, Veneția, Paris, Londra, Milano, Anvers și în alte orașe europene. La congresul din 1906, care a avut loc la București, s'a elaborat cea mai perfectă lege pentru apărarea drepturilor autorilor. În 1914 s'a convocat un congres la Lipsca, care a fost însă zădărnicit de războiul mondial.

După război chestiunea apărării drepturilor autorilor pe scară internațională a devenit o chestiune arzătoare. Asociația internațională pentru apărarea drepturilor autorului a știut însă imediat după război să desvolte o activitate rodnică, reușind să se prevadă în tratatele dela St. Germain și Trianon o stipulațiune asupra drepturilor autorului. Chestiunea cea mai importantă care se discută la congresul actual este cercetarea proiectului de lege, care prevede într-o largă măsură apărarea drepturilor scriitorilor, ziariștilor și artiștilor pe scară internațională.

## Dela Asociația A. R. P. A.

**Dare de seamă asupra activității Asociației A. R. P. A. Filiala Brașov în cursul lunii Septembrie 1928**

Rezultatul material până în seara de 30 August L. 363 478—  
Pretura Feldioara dela 4 comune L. 2480—

Com. Poiana Mărului dela membrii înscriși L. 720—

Din listele de subscripție plătute, s'au primit 2, al căror rezultat este L. 974—

Din insignele distribuite la comune s'au primit L. 3363—

Din carnetele tchete p. spectacole s'au primit 13,711—

Din blocuri chelneri distribuite s'au primit L. 15,760—

Cinema Astra după jurnalul A. R. P. A. Lei 7700—

Colecte filiala Poiana Mărului Lei 220—

Din carnetul „O modestă contribuție p. aviața națională, s'au primit dela școala primară No. 4. Brașov Lei 3000—

Total L. 47928—

**Cheltuell.**  
Bilete cinema, legat și taxe L. 212—

2 stampile A. R. P. A. pentru reclame Lei 450—

Rezultatul material până în seara de 30 Sept. L. 410 744—

**Activitate în curs.**  
Se continuă cu propaganda în oraș și județ, pentru strângerea fondurilor pentru procurarea avionului. S'au distribuit 134 carnete „O modestă contribuție” L. 67,000—

Secretar General:  
Colonel Râmniceanu.

Cețiți și răspândiți  
„Gazeta Transilvaniei”



Mult întristații: Ana soție, Vasile fiu, precum și numeroase rudeni au nemărginita durere a anunța tuturor rudeniilor și cunoscuților încetarea din viață a neuitatului lor soț și tată

## Vasile Dejan

comersant

intâmplată Marți, 2 Oct., ora 8 seara după o grea și îndelungată suferință, în etate de 47 ani. Inmormântarea va avea loc Joi, în 4 Oct. ora 2 d. a., în cimitirul Bisericii ort., din Râșnov.

Odihnească în pace!

885 1—1



**De închiriat.** Casele din Str. Pe Tociile Nr. 2 se închiriază pe timp de trei ani cu începere din 1 Octombrie a. c. Informațiuni se dau în biroul Eforiei școlare (Liceul Andrei Șaguna). Eforia școlară. 3—3

**De închiriat cu 1 Noem.** Apartamente de locuit compuse din câte 2 camere, bucatărie, cămară și baie. A se adresa administrației ziarului. 885 1 2

**Locuință** de 3 camere frumoase, mobilată, la soare, imediat de închiriat în Blumena la doi domni mai bine situați. Lumină electrică apă curgătoare. A se adresa biroului de anunțuri „Saxonia”. 881 1—2

**Societate de Asigurare vechi,** caută pentru Brașov funcționari achizitori harnici, destoinici, având cunoștințe largi în Brașov. A se adresa ziarului. 884 1—1

**Funcționar** cu scriere frumoasă, cunoștințe trei limbi, ocup ori ce post de birou Lei 2000 lunar, oferte la ziar „Numai în Brașov”.

**AVIZ.** Pierzându-se permisul de circulație No. 424/1926 eliberat de Prefectura Poliției Brașov pe numele Johann Miess căpitan în rez. domiciliat în Str. Fabricii No. 1, îl declarăm și fără valoare în mâna oricui s'ar afla. 877 1—1

**România Corpul Portăreilor Tribunalului Brașov**

No. G. 1610/1928.

## Publicație de licitație

Subsemnatul Exesutor delegat prin această publică că în baza deciziei No. G. 1610—1928 a judecătoriei de ocol Satulung în fațura reclamentului dr. Nicolae Boer pentru înasarea creanțelor de 7999 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 12 Octombrie 1928 orele 3 p. m., la fața locului în Cernatu, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1000 bus. sindile, 20 bus. busteni de brad 2 m. butscănduri, 1 vază bălțată, 1 garderop cu 2 uși, 1 dulap și 1 masă, la valoare de 13,500 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Cernatu, la 13 Sept. 1928.  
Brașovean Traian,  
exec. del.

880 1—1



Corporația Meseriașilor din Brașov aduce la cunoștința tuturor membrilor săi moartea subită a regretatului

## IOAN ZĂPĂRTAN

secretarul Corporației

intâmplată în ziua de 3 Octombrie a. c., la ora 8 dim., în etate de 60 ani.

Inmormântarea va avea loc Vineri 5 Octombrie a. c., ora 2 p. m., din locuința Strada Fabricii No. 12 B. li vom păstra amintirea cu recunoștință și onoare.

BRAȘOV, 4 Octombrie 1928.

Corporația Meseriașilor.

## „CARTEA ROMÂNEASCĂ” S. A.

Sucursala Brașov.  
Strada Porții No. 11.

Librărie, Papetărie, Depozit de Hârtie. — Articole de Pictură. — Articole Fotografice. — Gramafone „His Master's Voice” și „Columbia”.

PREȚURILE CELE MAI EFTINE.

BOGAT ASORTIMENT ÎN

**Stofe moderne pentru iarnă**  
precum o cantitate mai mare de stofe  
**cu prețuri foarte scăzute**

Depozitul fabricii de stofe  
**WILHELM TELLMAN & Comp.**  
BRAȘOV, Strada Porții 2

867 2—3

Noutățile de modă de toamnă și de iarnă cele mai noi stau la dispoziția Onoratei noastre clientele pe prețuri cari nu mai pot fi concurate. Magazinul nostru splendid și bogat asortat cu

**paltoane de blană și de piele, paltoane și haine pentru dame, fetițe și copii**

satisfacă cele mai fine pretensiuni, pentru că bunul renume al mărfurilor noastre a fost totdeauna o garanță a gustului fin și inescuționabil și a calității de primul rang.

**FENYVESI și SAMUEL**

Cel mai mare magazin de confecțiuni pentru dame din România mare.

BRAȘOV, Târgul Inului 31—33.

801 6—10

# Sedința Consiliului Municipiului Brașov

S-a jucat comedia și a eșit un primar.

După cum era anunțat, azi la ora 10 dim. s'a întrunit Consiliul Municipiului Brașov, pentru a alege... primar.

Fetele vesele ale consilierilor minoritari trădău încă înainte de începerea ședinței, reușita tragerii pe soară a Românilor brașoveni, în urma pactului încheiat între ei și liberali: primărie saso-maghiară cu un exponent român-liberal în frunte. Era natural ca în fața acestei situații—operă a șefului organizației liberale la Brașov—dr. Bordea—consilierii P. N. T. să ia atitudine, care singură era corectă și deamă. N'au luat parte la votarea, care înseamnă încredințarea pe mai departe a soartei Românilor în binevoitorii mâini săsești și ungurești.

După terminarea formelor premergătoare actului alegerii—in care timp au depus jurământul noul membrii de drept d-nii: dr. Aron Suciu, dr. St. Stinghe și dr. Glăjariu—s'a trecut la punerea în scenă a farsei, înainte de începerea căreia d-l dr. Aron Suciu cetește următoarea:

## Declarație a P. N. T.

Sunt de toată lumea cunoscute vederile Partidului național-tărănesc în ce privește gospodărirea orașelor și satelor noastre.

Reprezentanța comunală, după aceste vederi, trebuie să fie înțuchiparea desăvârșită și expresiunea vie a intereselor cetățenești. Iar capul acestei reprezentanțe—primarul—trebuie să întrunească încrederea populației, în unanimitatea sau majoritatea ei, pentru a o conduce și îndruma cu deplină autoritate și prestigiu.

Protrivnice acestor vederi, guvernele oligarhice, cari cu nesocotirea voinții țării s'au instalat la cârma ei, au alcătuit, ignorând realitățile și marile interese naționale și sociale, o lege zisă de unificare administrativă și au procedat în mod dușmănos acestor interese la compunerea consiliilor comunale și la numirea conducătorilor acestora.

În ce privește orașul nostru în special, guvernele disprețuind voința majorității relative a Brașovului și însăși spiritul legii s'au comportat într-un mod, care a revoltat și nemulțumit adânc conștiința publică a acestui municipiu.

Justiția prin glasul expresiunii ei celei mai înalte—Curtea de Casație—a încercat să oducă aceste guverne la realitate, îndrumându-le să respecte legea și voința cetățenilor. Dar avertismentul a rămas fără răsunet. Guvernul actual ca și cel care l'a precedat înțelege să subordoneze marile interese și feluri naționale capriciilor și preocupărilor sale mărunte de partid.

Credincioși marilor principii de îndrumare a gospodăriei orașelor și satelor noastre în spiritul de primenire și consolidare națională, economică și socială, noi cari reprezentăm—o spunem în perfectă convingere—unanimitatea alegătorilor și populației românești din acest oraș, protestăm împotriva procedurii guvernelor sectare și declaram că nu vom participa la înlocuirea glumei sinistre de astăzi, ci, încrezându-ne în destinele neamului și ale acestui oraș de mari tradiții și de viitor strălucit, vom aștepta timpul de reintrare în normal, când guvernele vor fi expresiunea legii și a voinții populare și când vom putea instala și în frun-

tea acestui oraș reprezentanța pe care o merită reîntronând odată cu ea și autoritatea și prestigiul pe care guvernele de azi ajutate de oameni călăuziți de ambiții vremelnice le coboară, și făcând posibilă și stabilitatea acestei conduceri pentru binele și prosperarea tuturor acelor cari prin munca, dragostea și priceperea lor contribuie la susținerea acestui municipiu

## Actul Alegerii.

După citirea declarației, care a fost trecută la procesul verbal, urmează:

Consilierii Național-Tărăniști împreună cu cel socialist nu votează. Restul, copil de școală cu lecția bine învățată pe din afară, depun buletine de vot, în număr de 29, din cari 25 glăsuiesc pentru dr. Sterie Stinghe 1 pentru consilierul Harmath, 1 pentru consilierul Zerbes, care a condus alegerea, un vot alb, altul anulat.

Președintele ad-hoc mulțumeste consilierilor de osteneală și comedia ia sfârșit.

Și de atunci încoace Brașovul are din nou primar...

## Locale

Pentru concertul Dohnányi a început vânzarea билетelor la Klingsor. Se face cunoscut că orchestra, ce acompaniază pe celebrul pianist (Concertul Es-dur de Beethoven) va fi dirijată de d-l director Paul Richter.

Farmacii de serviciu. Dela 5 până la 20 Octombrie serviciul de noapte, de amiază și în Dumineci îl vor ține farmaciile următoare: Cetate: Farmacia la „Biserica albă” Str. Principele Carol Nr. 8. Blumena: Farmacia la „Turnul Negru” Str. Fântânei Nr. 43.

Concerte în Octombrie. În 5 Oct. concertul la orga din Biserica Neagră al d-nului prof. Victor Bickerich (40—60 lei). La 8 Oct. concertul de soliști al Conservatorului din Brașov (Moldrik Bernfeld Bobescu) cu orchestră. Dirigent: Leo Blum (40—150 lei). La 21 Oct. concertul pianistului Ernst Dohnányi cu orchestră (60—250 lei). Bilete pentru toate la agenția Klingsor.

Din cercuri veterinare. Începând cu 1 Octombrie a. c. înființăm în Strada Gării No. 1, Telefon 71 (Farmacia Lukas) un institut modern veterinar, în care se dau consultări pentru animale mari (cai, vite) și animale mici de casă, îndeosebit câni. Tratatamentul urmează după cele mai noi metode terapeutice streine. Toate procedurile de operație aseptice, restanțieri animalele de gen feminin (vacă, porci) și tratamentul vecilor și iepurilor sterpe, coupiraj, băi desinfectante și de curățire pentru câni etc. se execută zilnic delat orele 3—5 d. a. (cu excepția Duminecilor) sau după acord, și afară de orele de consultare.

Inspector Moldovan și Dr. Krafft, medici veterinari. 5-6

## Cercul „Zoologic”

Azi și în zilele următoare se vor ține concursuri mari de luptă internațională. 2—0

# Cenzurarea „Patriei”

Cenzorii dela Cluj își fac de cap. Nu e aproape zi în care, ziarul „Patria” să nu cadă victimă furiei cenzorului, producând ziarului pagube mari. Nr. 2 din 2 Octombrie, sosit azi la Brașov cu întârziere, are din nou aproape o pagină întreagă cenzurată, ziarul „Patria” fiind nevoit a umple spațiul gol cu chipuri, ca — vezi Doamne — lumea să nu vadă că ziarul a fost cenzurat.

Cu drept cuvânt „Patria” închină călăilor scrisului său în nr. 2 ce ne a sosit următoarele rânduri de îndreptărire revoltă:

„Cei cari s'au însărcinat să îndeplinească ticăloasa profesie de a suprima libertatea tiparului și de a maltrata paginile „Patriei”, zi cu zi, își permit abuzul opririi mașinilor de imprimare a „Patriei” cu cel puțin un sfert de oră. Uneori chiar timp de o oră e așteptat ordinul de eliberare a teascurilor. Cenzura nu se face la tipografie, ci la birouri secrete cu uși capitonate. Schinguiitorilor literelor nu le pasă: dispun să fie așteptați... Zi cu zi pagubele materiale și morale ce se fac „Patriei”, sporesc... și fără sancțiuni imediate. Pentru cenzori nu există curți marțiale, iar judecătorii au vreme cu anii să sancționeze întârzierile”.

La cursul pentru învățarea limbii germane după metoda directă se mai primesc câțiva amatori, cari sunt invitați a se înscrie de urgență în magazinul d-lui dr. Balogh, Str. Principele Carol 29 între orele 2—3 d. a. Tot acolo se primesc înscrieri și pentru cursul de limba Esperanto, care se poate însuși în timp de 10 ore.

La oficiul poștal Brașov 1, fiind vacant postul de femeie de serviciu, plătit cu 2265 lunar, aspirantele la acest post se vor adresa în zilele de lucru orele 8—12 și 3—6 la secretariatul oficiului, cunoscând că condițiile de admitere sunt: să fie româncă, să aibă etatea între 20—30 ani și studii a cel puțin 4 clase primare și să aibă o bună conduită. — Diriginte V. Golumbovici.

## Cinema „Astra” (Apollo)

4—5 Octombrie

### Regina Amoralului

Mare revistă dela teatrul Scala în 8 acte.

În rolul principal:

Harry Halm, Helene Hallier.

Afară de aceasta va debuta timp de o oră:

### Un trio de Negri Havaiezi

1. Cântec Havaieze.
2. Jocuri Havaieze.
3. Scene din viața Negrilor Havaiezi.
4. Muzică de Negri Havaiezi.

Fotografiile de mircasă în execuție modernă și de cl. I. Fotografatul Curții regale Heinrich Lang, Strada Porții 52. Telefon 746. 798 1—1

AVIZ Deschiderea anului școlar 1928—29 la liceul Andrei Șaguna se va face Duminecă în 7 Octombrie a. c. după terminarea serviciului divin, în sala festivă a liceului. La această solemnitate sunt invitați părinții elevilor și prietini școlarii noastre.

Cursurile încep regulat Luni în 8 Octombrie a. c. la ora 8 a. m. Direcțiunea. 1—2

# INFORMAȚIUNI

Mareșalul Pilsudski a avut alaltăeri o lungă întrevedere cu d-l Iuliu Maniu, președintele Partidului Național-Tărănesc.

Gratuitatea învățământului primar. Ministerul instrucțiunii trimite următorul comunicat:

Ministerul fiind informat că unele școli primare impun părinților să plătească taxe școlare pentru copiii înscriși aduce la cunoștința generală că întru cât învățământul primar este gratuit și obligatoriu, este interzis direcțiilor a percepe astfel de taxe sub orice formă ar fi.

Dacă școlile au construcțiuni de făcut, pot primi donațiuni cu totul benevole și numai cu autorizațiunea specială a ministerului.

Pentru orice caz semnalat, care ar contraveni dispozițiilor de mai sus, autoritatea superioară va lua măsuri.

Ruperea digului la Nieuport. Din Bruxelles se telegrafiază: Stricăciunile pricinuite în regiunea Nieuport prin ruperea digului în urma furtunii de Luni s'au agravat, deoarece barajul construit provizoriu de detașamentele de pionieri a fost sfărâmat de valurile mării. Fluxul de Luni după amiază a atins cea mai mare înălțime cunoscută în ultimii ani. Prin spărtura digului apă a invadat în canale și s'a revărsat pe câmpie, nimicind recoltele și făcând gospodăria întregi. Spre seară acțiunea valurilor a mai slăbit și soldații și-au putut relua munca. Cu ajutorul proecțiilor s'a lucrat toată noaptea și se speră că până la ivirea noului flux al mării, digul provizoriu va putea fi terminat.

## † Ioan Zăpărtan.

Alfăm cu părere rău că eri la orele 7 dim. a încetat subit din viață Ioan Zăpărtan secretarul Corporației meseriașilor din Brașov. D-sa se găsea în afaceri în drum pe Strada Gării. Simțindu-se rău a intrat în biroul d-nei Marta Tilles, unde a căzut jos încetând din viață în urma unui atac de cord.

Defunctul a fost un vechiu și neobosit funcționar în administrația financiară încă sub regimul maghiar. În ultimul timp, eșind la pensie, a ocupat postul de secretar al Corporației meseriașilor din Brașov.

Odihnească în pace!

Adresăm familiei îndoliate sincere condoleanțe.

Situația chiriașilor din București în urma unei dispoziții a Ministerului de justiție și în vederea intrării în normal cu privire la raporturile dintre proprietari și chiriași, d-nul general Nicoleanu a convocat pentru eri după amiază la orele 5 la prefectura poliției pe toți inspectorii și comisarii șefi de circumscripții.

S-au luat măsuri ca fiecare comisar șef de circumscripție, să cerceteze amănunțit situația chiriașilor din raionul circumscripției sale pentru alcătuirea unei statistici.

Chiriașii, cari se vor dovedi că au venituri destul de însemnate și în schimb plătesc chirii cu mult reduse, sub pînța lor de plată, vor fi imediat evacuați.

În ce privește chiriașii cu venituri modeste, se vor lua măsuri pentru protejirea lor.

Expoziție de acvarele. Se atrage atențiunea asupra expoziției de acvarele a pictorului Ernst Hontgberger în salonul Klingsor. Intrarea gratuită.

Curajul unui aviator român. În ziua de 1 Octombrie în timp ce aproape 30 de avioane virau deasupra Capitalei, când mareșalul Pilsudski vizita aerodromul dela Pipera — un avion s'a defectat în timpul zborului. Pilotul — plutonierul Chirculescu — observând că, unele din comenzi nu mai funcționau și că aparatul e amenințat să se prăbușească, a sărit din avion dela o mare înălțime și cu ajutorul unei parașute s'a coborât la pământ, fără nici un accident. Avionul tip „Spad” cum era și firesc s'a prăbușit apoi la pământ pe teritoriul comunei Colentina sfărâmându-se complet.

Scutirea de impozit la societățile cooperative. Dacă într-o cooperativă, pentru care încă dela constituire s'au plătit impozitele proporționale de 1% pentru capitalul social și acțiuni, se vor emite paralel sau în loc de acțiuni, cărți de asociat, care să constate numai aportul social al asociatului, nu se va percepe nici un nou impozit pentru aceste cărți.

În cazul însă când ele vor constata și alte operațiuni juridice ca depozite, împrumuturi etc., independente și posteroare constituirii societății pentru fiecare din aceste acte se vor percepe impozitele proporționale corespunzătoare.

Cererea pe care se solicită ordonarea inscripției în cartea funduară a unei ipoteci obținută prin sentință judecătorească, este supusă la taxa timbrului de 50 lei prevăzută de art. 4 § 2 al legii timbrului.

Inscripțiunea unei atari ipoteci în cărțile funduare nu se va putea face de cât după schițarea impozitului proporțional prevăzut de art. 15 § 1.

Principesa Ileana a terminat examenul de ofițer de bord, după la școala navală. Domnița a dat alaltăeri examenul scriptic și oral, iar eri a făcut practica pe canoaniera „Chirculescu”. Pentru modul strălucit cum s'a prezentat la examen, comisiunea examinătoare a felicitat pe Principesă.

MEDICALE. Dr. Nicolae Căminșel laboratorului de igienă, reîntors din străinătate și a preluat consultațiile, Str. Castelului 52. Analize de laborator, boli interne și de copii. 876 2—3

## Întreținerea în așezăminte medico-pedagogice.

Primim următorul comunicat:

Ministerul sănătății a decis următoarele:

Cu începere dela 1 Septembrie 1928, se fixează ca taxe de întreținere la așezăminte medico-pedagogice (orbi), surdo-muși și anormali mintali, pentru copiii cari dispun de mijloace, suma de 4000 lei anual pentru solvenți și 2000 lei anual pentru semi-solvenți.

Aceste taxe se vor plăti în două rate și anume: întâia la Sept. și a doua la Februarie.

Sumele vărsate vor forma venitul statului.

Părinții vor mai plăti un surplus de 250 lei anual pentru rechizite școlare.

Zilnic proaspăt

## Cărnăț de fript

(și fript) fabricație Witting de cumpărat la BEDNERS & WITTING 882 1—2 Str. Hirscher No. 5.